

MUZEJ TRILJSKOG KRAJA

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2017. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

Muzeju triljskog kraja u 2017. godini za Etnografsku zbirku darovan je brenšer - pomagalo za kosu koje potječe iz 19. stoljeća. Riječ je o tvorničkom proizvodu izrađenom od tokarenog drva i željeza. Za Kulturno povijesnu zbirku darovana je slika Otona Ivekovića "Oproštaj Katarine i Petra Zrinskog", napravljena tehnikom oleografije - grafičkim printom na platnu. Za istu zbirku darovana je slika „Trilj kakvoga pamtim“. Muzejski fundus je time obogaćen sasvim novom vrstom muzejske građe čime je prošireno i znanje o našoj lokalnoj baštini koja seže u ne tako davnu prošlost.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Čišćenje, pregledavanje i provjetravanje tekstilnog inventara te ostale građe iz fundusa. Praćenje i održavanje mikroklimatskih uvjeta u muzejskim prostorima.

2.2. Konzervacija / 2.3. Restauracija

U 2017. godini obavljani su konzervatorsko-restauratorski radovi na muškoj jačermi inv. oznake MTK 1814 i muškom pojasu inventarne oznake MTK 1850. Radove je obavila Blaženka Beatović, restauratorica ovlaštena od Ministarstva kulture Republike Hrvatske. Konzervatorsko-restauratorski radovi obavljani na spomenutim predmetima odnose se na: fotodokumentaciju prije radova, tokom i nakon radova; dezinfekciju; mehaničko čišćenje i usisavanje; ispitivanje postojanosti boja svih prisutnih vrsta materijala; probe mokrog čišćenja na određenim dijelovima; grafički prikaz predmeta; odvajanje podstave od vanjskog dijela predmeta; mokro čišćenje podstave; konzervaciju; nabavu tkanina za nadopunu

nedostajuće; bojanje u potrebnu nijansu; zatvaranje svih potrebnih oštećenja; ponovo spajanje i vraćanje podstave u unutrašnjost; ravnanje i relaksiranje predmeta; opremanje predmeta za pohranu i transport; nabavu kutije od beskiselinskog kartona; izradu dokumentacije i CD-a i povrat predmeta u Muzej triljskog kraja.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

3 jedinica, računalna obrada M++

3.6. Hemeroteka

11 jedinica, računalna obrada S++

3.9. Ostalo

Izložbena djelatnost - 3 jedinice, računalna obrada S++

Pedagoška djelatnost – 3 jedinice, računalna obrada S++

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Knjižnični fond je u 2017. godini obogaćen s 55 novih naslova – kupnjom i pretplatom (5), poklonima i razmjenom (50).

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

Knjižnični fond je inventiran i popisao u Excel-u.

5. STALNI POSTAV

Naziv: **Tilurium - rimski vojni logor**

Autor(i) stručne koncepcije: Angela Tabak

Autor(i) likovnog postava: Marko Rogošić

Opseg (broj eksponata): 300

Površina u m²: 90 m²

Kraći opis: Arheologija: Trajna izložba – Tilurium - rimski vojni logor Gardun postavljena u rujnu 2009. g. (izložen je odabir predmeta iz prvih 10 godina istraživanja, ukupno 300 eksponata s popratnim crtežima, rekonstrukcijama, vizualizacijama i drugim muzeografskim pomagalicama).

Etnografija: **Etnografska baština Trilja i stare fotografije** (izložen je izbor od ukupno 195 predmeta koliko je prikupljeno od osnutka Muzeja).

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Konstantno se provodi stručna obrada muzejske građe u procesu dokumentiranja i inventiranja te proučavanjem stručne i znanstvene literature, a po potrebi i konzultacijama s drugim muzejskim stručnjacima.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: **Pons Tiluri lit by the lights of the past**

Mjesto održavanja i prostor: Muzej triljskog kraja

Vrijeme trajanja: 19. 10. 2017. – 30. 12. 2017.

Autor(i) stručne koncepcije: Mara Radan, Ivan Tomaš

Autor(i) fotografija: Ivan Tomaš

Opseg (broj eksponata): 11

Web adresa: <https://lokalni.vecernji.hr/gradovi/otvorena-izlozba-ivana-tomasa-pons-tiluri-lit-by-the-lights-of-the-past-6089>

Vrsta:

- umjetnička, arheološka
- tuzemna
- samostalna

- pokretna

Tema: Izložba „Pons Tiluri lit by the lights of the past“ Ivana Tomaša predstavlja 11 noćnih fotografija bogate arheološke i kulturne baštine grada Trilja. Izložba je rezultat Muzeja triljskog kraja i sinergije autorovog pustolovnog duha i zaljubljenosti u kulturno nasljeđe triljskog kraja. Spavaonice rimskog legijskog logora Tilurija, ostaci antičke kuće u Bisku, impozantne utvrde Čačvina i Nutjak, unikatni stećci – sve je to dio kulturnog umjetničkog blaga koja su iznjedrila stoljeća još od antičkog Pons Tilurija, a na koje ni autor kao posjetitelj suvremenog Trilja nije ostao ravnodušan.

Korisnici: šira javnost

Naziv izložbe: **Svjetlo božićne noći**

Mjesto održavanja i prostor: Muzej triljskog kraja

Vrijeme trajanja: 21. 12. 2017. – 20. 01. 2017.

Autor(i) stručne koncepcije: Ana Žuro, Mara Radan

Autor(i) likovnog postava: članovi LU „Tilurium“

Opseg (broj eksponata): 25

Web adresa: <http://www.ferata.hr/svjetlo-bozicne-noci-u-trilju/>

Vrsta:

- umjetnička
- tuzemna
- skupna
- pokretna

Tema: Članice i članovi Likovne udruge „Tilurium“ izložili su 25 umjetničkih slika. Na ovaj smo način pokušali uključiti naše sugrađane u proces organiziranja izložbe i učiniti ih autorima izložbe, a ne isključivo posjetiteljima.

Korisnici: šira javnost

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Preklopni letak izložbe „Pons Tiluri lit by the lights of the past“ dimenzije 21 cm x 15 cm.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Po dogovoru i najavi vršila su se stručna vodstva po stalnom postavu Muzeja triljskog kraja i na arheološkim lokalitetima Tilurij i Nutjak.

11.2. Predavanja

U suradnji s profesorima geografije OŠ Trilj, Muzej triljskog kraja krajem siječnja organizirao je predavanje petim razredima. Predavanje na temu "Fosili našeg kraja" održao je umirovljeni učitelj Marijan Sikirica, koji je učenike educirao o prirodoslovnim aspektu grada Trilja i okolice.

Održano je i predavanje drugom razredu OŠ Trilj na temu "Gaj Laberije i igre loptom". Cilj predavanja bila je edukacija učenika i učiteljice u svrhu realizacije projekta s učenicima iz osnovne škole iz Sinja, a koji se odnosi na povijesnu utakmicu Rimljana i Delmata. Zainteresiranost učenika još jednom je dokazala kako su ovakve edukacije uvijek dobro došle.

Kustosica Muzeja triljskog kraja održala je predavanje učenicima četvrtog razreda OŠ Trilj na temu povijesti novca, koji su se upoznali s postankom novca i njegovim razvojem kroz povijest.

11.3. Radionice i igraonice

Obilježavanje Međunarodnog dana muzeja svake godine organizira Hrvatsko muzejsko društvo pod određenom temom, a koja je u 2017. bila pod nazivom „Tajne“. Od 16. do 18. svibnja intenzivno smo održavali predavanja i radionica namijenjene djeci od prvog do četvrtog razreda. Ova edukativna akcija je posebna po tome što je Muzej triljskog kraja po prvi puta od svog osnivanja otišao u goste učenicima područnih škola Čaporice, Ugljane, Jabuka, Velić i Vedrine. Muzej su posjetili učenici OŠ Trilj koji su kroz prezentacije i predavanja o muzejskim predmetima što progovaraju o ljudima, običajima i umjetnosti dobili novi pogled na davnu prošlost.

Od 2014. započeli smo i ciklus ljetnih radionica koje planiramo provoditi tijekom kolovoza. Tako smo i 11. kolovoza 2017., u suradnji s Institutom za arheologiju iz Zagreba, u lapidariju Muzeja održali ljetnu edukativnu radionicu „Uredi rimsku kuhinju i blagovaonicu“. Radionica je bila namijenjena djeci predškolskog i školskog uzrasta, a izrađivale su se male

replike posuđa (od glinamola) kako bi se uredile prostorije unutar jedne rimske vile. Na tragu rimskih motiva djeca su izrađivala i mozaičke podove. Djeca su postali keramičari i mozaičari, a djevojčice su se odjenule kao Rimljanke.

U okviru projekta "Triljski kraj = arheološki raj" u rujnu 2017. održane su radionice namjenjene nižim razredima OŠ Trilj pod nazivom: "Hrabri žabac Tilurijanus Krektus vodi vas u rimski logor Tilurij", "Arheološka baština pod mikroskopom" i "Što je nosio rimski vojnik?". Posebno se djecu željelo upoznati s rimskim vojnim logorom Tilurijem, na kojem od 1997. godine Odsjek za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu pod vodstvom dr. sc. Mirjane Sanader, red. prof., vrši sustavna arheološka iskapanja. Cilj ovog programa je popularizacija arheološke baštine triljskog kraja među djecom osnovnoškolskog uzrasta i širom javnosti.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Najave otvorenja izložbi i drugih događanja na internetskim portalima Ferata, Dalmacija danas i službenoj stranici grada Trilja. Redovito se ažurira Facebook stranice Muzeja, šalju obavijesti/promocije Muzeja i njegove ponude kod turističkih agencija putem elektronske pošte i muzejskih publikacija.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Najave otvorenja izložbi i drugih događanja za Hit radio, Sinj. U kolovozu 2017. godine Muzej triljskog kraja posjetila je novinarka Hrvatskog radija Ivana Perkovic koja je napravili reportažu o djelovanju Muzeja. Zvučni zapis emitirao se na Hrvatskom radiju krajem kolovoza, a reportaža je dostupna na linku

<http://glashrvatske.hrt.hr/hr/upoznaj/mjesta/muzej-triljskog-kraja-iz-baula-sjecanja/> .

12.3. Predavanja

U okviru Noći muzeja 2017. koju je obilježila tema „Glazba i glazbeni velikani i njihov utjecaj na društvo“ Vicko Vrgoč, svirač tradicijskih glazbala održao je predavanje "Lijerica i glazbena povijest hrvatskog juga". Osim teorijskog dijela, posjetitelji su uživali u živoj svirci lijeričara, kao i zvucima drugih instrumenata s juga Hrvatske.

Povodom desetogodišnjice istraživanja i zaštitnih radova na utvrđi Nutjak, 28. travnja 2017. godine, u Muzeju triljskog kraja održano je predavanje "Triljski kraj u 15. stoljeću – vrijeme viteza Žarka Dražojevića i gradnja utvrde Nutjak nizvodno od Trilja". U prvom dijelu predavanja kustosica Muzeja triljskog kraja osvrnula se na arheološka istraživanja u prostoru tvrđave Nutjak, dok je drugi dio predavanja održao Marijan Sikirica, koji je govorio o povijesnim događajima i osobama iz tog razdoblja, s posebnim osvrtom na poljičkog viteza i gospodara tvrđave Nutjak – Žarka Dražojevića.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana muzeja 18. svibnja 2017. održano je predavanje dr. sc. Zrinke Šimić – Kanaet s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu „Tko te šiša? Povijest muške i ženske frizure u antici“. Predavanje je održano u okviru projekta Hrvatske zaklade za znanost (6505) Between the Danube and the Mediterranean. Exploring the role of Roman military in the mobility of people and goods in Croatia during the Roman Era.

Povodom obilježavanja blagdana Gospe Karmelske 13. srpnja 2017. univ. spec. oec. Lino Ursić (vanjski suradnik na projektima arheološkog turizma TZ SDŽ-e, suradnik na tečaju za Turističke vodiče Ekonomskog fakulteta u Splitu, djelatnik Centra za integralni razvoj srednjodalmatinskih otoka) održao je predavanje "3LJ: destinacija arheološkog turizma – perspektiva i pogledi". Predavač je posjetitelje upoznao s kontinuiranim izmjenama turističkih trendova u individualnoj potražnji te s novim promišljanjima razvoja arheološkog turizma na području grada Trilja s obzirom na povijesnu važnost i položaj samih lokaliteta.

U okviru obilježavanja blagdana sv. Mihovila, zaštitnika grada Trilja, Muzej triljskog kraja organizirao je predstavljanje projekta "Triljski kraj = arheološki raj" i predavanje "Pogrebni običaji u rimskom svijetu", koje se održalo 26. rujna 2017. godine. Projekt "Triljski kraj = arheološki raj", kojeg financira Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH u okviru Programa popularizacije znanosti u 2017., predstavila je voditeljica dr. sc. Zrinka Šimić-Kanaet sa svojim suradnicama s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: dr. sc. Vinkom Bubić, dr. sc. Ivom Kaić i mag. archaeol. Mirnom Vukov, a partner u projektu je Muzej triljskog kraja. U sklopu projekta održano je predavanje namijenjeno široj javnosti dr. sc. Vinke Bubić "Pogrebni običaji u rimskom svijetu", a posjetitelji su se upoznali s pogrebnim običajima polaganja pokojnika u grob, vrstama sprovoda, običajima nakon ukapanja, vrstama grobova i grobnim nalazima, s posebnim osvrtom na primjere s lokalnih arheoloških nalazišta.

12.5. Koncerti i priredbe

U okviru Noći muzeja 2017. koju je obilježila tema „Glazba i glazbeni velikani i njihov utjecaj na društvo“ ženska vokalna skupina Oštrokondže koja djeluje u sklopu KUD-a Putalj iz Kaštel Sućurca održala je koncert u Muzeju triljskog kraja. Triljskoj publici Oštrokondže su se predstavile folklornim tradicijskim pjevanjem cijele Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

VRSTE ULAZNICA (TIP POSJETITELJA) / upisati cijenu ulaznice	BROJ POSJETITELJA PO PROGRAMIMA			EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DR.	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	OSTALI PROGRAMI (NAVESTI KOJI)	UKUPNO
	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE								
ODRASLI	412	197	609		67		270				946
UČENICI, STUDENTI	18		18								18
UMIROVLJENICI , OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA											
GRUPNI POSJETI (ODRASLI) - broj osoba	57		57								57
GRUPNI POSJETI (DJECA, UČENICI, STUDENTI) - broj osoba	141		141	221							362
GRUPNI POSJETI (UMIROVLJENIC I) - broj osoba	40		40								40
OBITELJSKA ULAZNICA - broj osoba											
BESPLATAN ULAZ				70		115					185
OSTALO											
UKUPNO:	668	197	865	291	67	115	270				1608
SVEUKUPAN BROJ POSJETITELJA:											

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH 13,07 %
- lokalna samouprava 86,71 %
- vlastiti prihod 0,22 %
- sponzorstvo
- donacije

15.2. Investicije

30.248,09 kn